

DOI: <https://doi.org/10.28925/3041-1505.2026.77>
УДК 7.01:004.738.5:316.77

Кальянова Анжеліна

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка,
Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0008-9958-7134>
aikalianova.fomd22@kubg.edu.ua

Kalianova Anzhelina

student of the first (bachelor's) level of higher education,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0008-9958-7134>
aikalianova.fomd22@kubg.edu.ua

**ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ
НА ТВОРЧІСТЬ ХУДОЖНИКІВ**

**THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA
ON THE ARTISTS' CREATIVITY**

Анотація. Мистецтво є важливим фактором у розвитку культурного життя людей. У сучасному суспільстві невинно розвивається роль візуальної комунікації, і з появою нових технологій та Штучного Інтелекту постає питання: «Чи потрібне нам справжнє мистецтво?» У статті актуалізується проблема використання художниками соціальних мереж для просування власних робіт, та як це впливає на творчість. Відзначаються позитивні та

негативні сторони інтернету: соціальні мережі показані не тільки як інструмент та нові шляхи як художники заробляють та рекламують себе, а і їхній вплив на життя, ментальний стан та креативність.

Ключові слова: мистецтво, соціальні мережі, творчість.

Abstract. Art is an important factor in the development of people's cultural life. In modern society, the role of visual communication is constantly progressing, and with the creation of new technologies and Artificial Intelligence, the question stands: Do we need real art?

The article highlights the problem of artists using social media to promote their own works, and how it affects creativity. It demonstrates the positive and negative sides of the Internet: social media is shown not only as a tool and new ways for artists to earn and advertise themselves, but also as something with a large impact on life, mental state, and creativity.

Keywords: Art, social media, creativity.

Вступ. На сьогоднішній день, соціальні мережі є великою та значущою частиною сучасного світового суспільства – вони є ефективним засобом комунікації між людьми. Для більшості митців вони можуть використовуватись як допомога у розвитку власної кар'єри. Ці технології надають можливості для творчого самовираження, позиціонування себе на ринку та сприяють максимальному розширенню аудиторії, завдяки чому зростає популярність творчості художника. Відео чи пости можуть з легкістю набрати мільйони переглядів, незалежно від місця публікації – мережі зараз можуть охоплювати людей зі всього світу. Завдяки цьому, легшим стає маркетинг. Продаж творів у соціальних мережах став

одним з найприбутковіших способів заробітку для митців. Але інтернет може бути як корисним інструментом для розвитку культури, так і негативно впливати на її сприйняття – саме через цифрові мережі художники можуть втратити натхнення до створення.

Постановка проблеми. Можливість миттєво поширювати свою творчість є важливим моментом для митців, які хочуть розширити охоплення замість показу робіт у галереях, як робили раніше. У соціальних мережах є також можливість взаємодіяти зі своєю аудиторією і отримувати критику через коментарі. Але, на жаль, є і негативні сторони інтернету. Розміщення творів у соціальних мережах несе ризик крадіжки і використання без вашого дозволу.

Багато митців вже викладають свої творчі роботи у соціальних мережах, через це зростає велика конкуренція. Для того, щоб ваша творчість виділялася з «масовки», використовують певні стратегії та алгоритми. Але підтримка онлайн-персони може бути виснажливою: для отримання великої кількості переглядів, художники нерідко повинні бути активними у соціальних мережах, мати свій розклад, знати сучасні тренди та вміти створювати власний контент. Ця постійна конкуренція і негативні коментарі можуть значно вплинути на психічне здоров'я митця.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні роки, проблема впливу соціальних мереж на художників була занедбана. Тільки невелика кількість публікацій розглядає цю проблему.

У статті В. Грісюка «Роль соціальних мереж у сприйнятті літератури та мистецтва» [1] автор висвітлює що інтернет-платформи можуть бути корисним методом для поширення різних видів мистецтва. Завдяки соцмережам

суспільство з усіх точок світу отримує інформацію про нові книги, галереї, виставки тощо. Але, як зазначається в джерелі, це може мати негативний ефект через активне поширення неправдивої інформації на шкоду автору.

У публікації Мусієнко Ольги «Демократизація мистецтва в цифрову епоху: вплив соціальних медіа на сприйняття та критику художніх творів» [2] розглядається проблема поверхневого сприйняття мистецтва у соцмережах через швидкий контент та певний вибір алгоритмів. За словами Ольги, «інтернет-платформи допомагають розвивати мистецтво на широку аудиторію, зберігати культурну спадщину і показувати воєнні реалії за межами України, що змінює традиційні методи художньої критики, яку отримували митці до появи цифрових мереж, але з іншого боку, відбувається знецінення самих творів мистецтва».

За допомогою цих публікацій, відбувається розширення знань про позитивні і негативні сторони сучасних змін, такі як поява соціальних мереж на початку ХХІ ст.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Через новизну згаданої проблеми, наразі відбувається дослідження впливу соціальних мереж на творчість художників. Дана стаття ширше розкриває актуальність та обговорення цього питання.

Хоча є значна кількість публікацій на тему впливу інтернет-платформ та суспільної адаптації до них, проблема виникає у змінах творчості художників у добу цифровізації та в тому, як цей процес впливає на змогу створювати нові та унікальні твори.

Мета статті. Головною метою цієї публікації є розгляд сучасних соціальних мереж, таких як Instagram, TikTok, YouTube, та їхнього впливу на сучасних художників. Для виконання мети, використані такі завдання:

- Визначення впливу соціальних мереж на творчість митців.
- Виявлення проблематики цифрових платформ для мистецтва.
- Окреслення прикладів творчої реалізації художників у добу цифровізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мистецтво здатне викликати думки й емоції, спонукати до дискусій та ставати засобом суспільних змін. Саме через живопис, музику й хореографію формуються цінності та уявлення про культурну ідентичність. Воно дає змогу передавати життєві ситуації, історичний досвід і сприяє розвитку взаєморозуміння між людьми. Із появою соціальних мереж суспільство дедалі активніше переходить в онлайн-простір. Кожен користувач може ознайомитися з творами мистецтва, які його цікавлять, та за потреби придбати їх. Завдяки цифровим платформам мистецтво отримало нові можливості для розвитку, популяризації та комунікації з аудиторією.

Зараз художники мають змогу розширити своє хобі або бізнес на мільйонну аудиторію поціновувачів, не виходячи з дому. Саме доступність, є головним плюсом соціальних мереж. Окрім цього, митці здатні надихатися різноманітними видами медіа, які пропонує інтернет. Вони можуть брати участь у онлайн-виставках, бачити новини про заходи, рухи, заклики. І найголовніше – це те, що художники можуть виставляти власні роботи на широкий загал. З початку XXI століття зі створенням соціальних мереж більший попит набирають публікації власних творчих робіт в інтернеті. Такі платформи, як TikTok, Instagram, YouTube, Twitter та інші, – стали оптимальним інструментом для авторів щодо самореалізації та заробітку на своїй творчості. Художники мають змогу демонструвати свої роботи та безпосередньо взаємодіяти зі

свою аудиторією, тоді як поціновувачі мистецтва можуть не відвідувати музеї чи галереї фізично, а контактувати з митцями через цифрові платформи. Завдяки цьому автори творів легше розширюють свою спільноту за межами власного міста й навіть країни.

Для привернення уваги до суспільних проблем користувачі соціальних мереж створюють різноманітні громадські рухи, у яких художники також можуть брати активну участь. Серед найвідоміших — Black Lives Matter, спрямований проти дискримінації темношкірих людей; YesAllWomen, присвячений боротьбі з мізогінією та насильством щодо жінок; SaveOurOcean, пов'язаний із проблемою глобального забруднення океанів пластиком. Такі активістські рухи використовують однойменні хештеги в соціальних мережах для охоплення ширшої аудиторії та спільного пошуку шляхів розв'язання актуальних проблем. Художники долучаються до цих ініціатив, створюючи мистецькі твори та публікуючи їх у мережі. У такий спосіб творчість митців адаптується до сучасних суспільних викликів, а соціальні мережі сприяють її поширенню у світовому інформаційному просторі.

Попри це, інтернет допоміг відкрити новий вид мистецтва — цифрове. Це напрям заснований на використанні комп'ютерних технологій. Він відрізняється від традиційних засобів малювання тим, що продукт зроблений і розглядається віртуально. Наразі, цифрові малюнки використовують у онлайн-галереях для занурення у мистецтво за допомогою Віртуальної Реальності. Це спрощує демонстрацію мистецтва, дозволяючи художникам виставляти та продавати свої роботи поціновувачам, навіть через телефон.

З приходом цифрових платформ також збільшилась

кількість людей які хочуть перенести свій бізнес у соцмережі. Зараз вже зрідка можна побачити галереї, музеї або індивідуальних художників які не ведуть свої сторінки. Як говорить публікація EastAndArts про вплив інтернету на мистецтво «Одним із найважливіших наслідків соціальних мереж є демократизація мистецтва. Митцям більше не потрібен показ в галереях, щоб охопити широку аудиторію.» [6]

При помірному використанні соціальних мереж, ці платформи підходять для розвитку творчого мислення суспільства. Наприклад, у 2009 році Джейк Паркер створив InkTober – заклик до митців малювати кожен день впродовж жовтня. Наприкінці вересня, офіційний Instagram-канал прислав задані теми на кожен день. Це можуть бути такі слова як: букет, кросівки, жаба. Ці теми можуть легко інтерпретувати художники під своє бачення та стиль. Упродовж місяця, творчі люди публікували свої роботи кожного дня за однойменним хештегом.

Таким же чином, соціальні мережі підходять митцям для пошуку мотивації. Інтернет пропонує безліч інформації, яку можна використовувати для натхнення. Наприклад, одна з відомих платформ Pinterest пропонує багатий обсяг творчості інших митців і референсів та ідей для малювання. Навіть будь-яка інша мережа може бути корисною, як починаючому художнику, так і професіоналу. Крім цього, всі художники, незалежно від рівня, можуть отримати можливість працювати у бажаній сфері і перетворити своє хобі на роботу. Завдяки тому, що значна кількість суспільства перебуває у соціальних мережах, є великий шанс на розвиток себе як професійного митця. До того, ще з'являється можливість комунікації з іншими творцями і розширення своїх соціальних навичок. Але, соціальні мережі можуть також негативно вплинути на

творчість і мотивацію митця.

Одним з негативних наслідків, як автора контенту, так і користувача інтернету, є порівняння себе з іншими. У публікації Прагья Й. [7] зазначається, що у соціальних мережах зазвичай виставляється ідеалізований контент. Для художників це: чисті малюнки в скетчбуках, охайні робочі місця, інфлюенсери, які малюють «не на свій вік». Митець буде порівнювати себе з іншими і через ці відмінності, частіше за все, це призводить до зменшення мотивації. Люди починають вважати лайки і перегляди важливішими за радість від процесу створення. З соціальними мережами виникає питання яка з робіт може «залетіти». Так, коли художник створював свою роботу декілька днів чи тижнів, а вона не набрала очікувану аудиторію, це значно його демотивує займатися творчістю у майбутньому [8]. За публікацією SanchitArt «Митців заохочують створювати контент, який добре працює з точки зору алгоритмів. Вони повинні балансувати між автентичним самовираженням та тим, що генерує залученість.» [9] Соціальні мережі стали причиною погоні художників за яскравим та цікавим контентом, що привертає увагу глядача, замість створення особистого.

Поява цифрових платформ також призвела до того, що художники почали поєднувати декілька ролей: оповідача, митця, монтажера, дизайнера, маркетолога. Для активного залучення цільової аудиторії, авторам потрібно створювати цікаві відео, правильно розповідати про свої роботи та вміти їх подати правильно. Тобто, онлайн-художникам необхідно балансувати між комерційними аспектами та творчим процесом, що не завжди буває легко. Окрім цього, для розпізнавання контенту автора соціальними мережами, необхідна чітка і постійна онлайн-присутність. Це може бути регулярне публікування різноманітного

контенту: відео, фотографії, прямі трансляції, та постійне спілкування з глядачами. У соціальних медіа кількість стоїть вище якості. Через це художникам часто складно розвиватися у цій сфері без ментального виснаження. Окреслені проблеми також порушують питання індивідуальності: митці постійно публікують свої найкращі роботи, однак замість задоволення від творчого процесу дедалі частіше замислюються над тим, наскільки той чи інший твір відповідатиме стилю їхнього профілю та очікуванням аудиторії. Унаслідок цього креативність художників може знижуватися, адже замість створення унікальних мистецьких творів вони починають більше перейматися кількістю переглядів і реакцій у соціальних мережах.

Крім того, через швидкий контент, який використовується зараз в багатьох соціальних мережах, повільно втрачається значення мистецтва – воно стає девальвованим для користувачів [2]. Це відбувається через те, що інтернет мережі такі як TikTok рекомендують виставляти контент регулярно для можливості створення цільової аудиторії. Через це, художникам доводиться витратити менше часу на творчість задля розвитку цифрових платформ, що призводить до неавтентичності роботи.

Висновки. Соціальні мережі є важливим інструментом для сучасних митців. За їхньою допомогою розширюється спільнота поціновувачів мистецтва та створюється окрема платформа для публікації художниками своїх робіт. Цифрові мережі також допомагають митцям отримати натхнення і взяти участь у певних заходах.

Але, з іншого боку, автори творів можуть значно зменшити власну мотивацію щодо творчості, або гірше – ментально виснажитись. На соціальних платформах

існує велика проблема, пов'язана з порівнянням серед інших. Люди, які публікують свої «ідеальні» малюнки можуть суттєво знищити жагу художників виставляти свої роботи або малювати взагалі. Крім цього, все більше митців починають створювати заради переглядів та вподобайок. Відповідно значно змінюється стиль та манера подачі мистецьких творів, що негативно впливає на їх автентичність.

Іншими словами, соціальні мережі можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на художників, що може проявлятися, зокрема, у трансформації їхньої творчості та втраті оригінальності мистецьких творів.

Список використаних джерел:

1. Грисюк В. Орел А. Роль соціальних мереж у сприйнятті літератури та мистецтва. Київ, 2023.
2. Кліки та креативність: вплив соціальних мереж на світ мистецтва. URL: <https://eastendarts.org/>
3. Креативність як ключ до соціальних змін або як митці змінюють світ. URL: <https://impacthub.cz/uk/>
4. Мусієнко Ольга. Демократизація мистецтва в цифрову епоху: вплив соціальних медіа на сприйняття та критику художніх творів. Харків, 2025.
5. Праг'я Й. Вплив соціальних мереж на психічне здоров'я. Варанасі, 2026.
6. Роль мистецтва у нашому суспільстві та її вплив на людську психіку. URL: <https://vseosvita.ua/>
7. Тхі Ван Ань Нгуен. Вплив платформ соціальних мереж на арт-маркетинг. В'єтнам, 2025.
8. Чи шкодять соціальні мережі вашій креативності? URL: <https://thefusepathway.com/>
9. Як соціальні мережі змінили спосіб створення мистецтва. URL: <https://sanchitart.in/>

10. Яка соціальна платформа краще для художників?
URL: <https://joseartgallery.com/uk>

References:

1. Hrysiuk V. Orel A. Rol sotsialnykh merezh u spryiniatti literatury ta mystetstva. Kyiv, 2023.
2. Kliky ta kreatyvnist: vplyv sotsialnykh merezh na svit mystetstva. URL: <https://eastendarts.org/>
3. Kreatyvnist yak kliuch do sotsialnykh zmin abo yak myttsi zminiuiut svit. URL: <https://impacthub.cz/uk/>
4. Musiienko Olha. Demokratyzatsiia mystetstva v tsyfrovu epokhu: vplyv sotsialnykh media na spryiniattia ta krytyku khudozhnykh tvoriv. Kharkiv, 2025.
5. Pragia Y. Vplyv sotsialnykh merezh na psykhychnе zdorovia. Varanasi, 2026.
6. Rol mystetstva u nashomu suspilstvi ta yii vplyv na liudsku psykhyku. URL: <https://vseosvita.ua/>
7. Tkhi Van An Nhuen. Vplyv platform sotsialnykh merezh na art-marketynh. Vietnam, 2025.
8. Chy shkodiат sotsialni merezhi vashii kreatyvnosti? URL: <https://thefusepathway.com/>
9. Yak sotsialni merezhi zminyly sposib stvorennia mystetstva. URL: <https://sanchitart.in/>
10. Yaka sotsialna platforma krashche dlia khudozhnykhiv? URL: <https://joseartgallery.com/uk>